

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 450. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992356742976/facsimile.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Korsset plantet paa min egen Grund og høre Kristi Blod og Vunder præke poetisk, uden at det er mig rent imod. Det er vi dog det Standpunkt skyldige, til hvilket Filosofen har hævet os selv. Vi har lært at skatte det Ideelle, selv om det fremstiller sig i de besynderligste Former.»

Faa vil nutildags være tilbøjelige til saa mild og taalsom en Dom. De Udviklede blandt os Nulevende er dette rent imod Thi vi har set, hvortil det førte. Vi har set, at denne «kristelige Poesi» var medvirkende til den værste aandelige Reaktion, den nyere Tid har kendt. Man legede saa længe med det lutrende Baal, til man begyndte at forherlige det. Der er kun et Spand fra Werner til Görres, som med Lidenskab forsvarer Djævlendrivning og Hekseprocesser, og der er kun en Haandsbred fra Görres til Joseph de Maistre, der udtrykker sig som følger: «I mangt et veiregeret europæisk Land siger man om den, der stikker Ild paa et behoet Hus og ved samme Lejlighed selv indebrænder: Det har han vel fortjent. Troer man, at et Menneske, der har gjort sig skyldig i forskellige teoretiske og praktiske [o: religiøse] Skændser, har gjort sig mindre vel fortjent til at blive brændt? — Naar man betænker, at Inkquisitionens Domstol sikkert havde forhindret den franske Revolution, saa véd man ikke ret, om den Suveræn, der uden videre opgav et saadant Vaaben, ikke vilde tilføje Menneskeheden et skæbnesvangert Slag.»

Saavist som Romantikens Kristendom er en Kristendom, der ikke lader sig opløse i Humanisme, saavist er Joseph de Maistre en ægte Romantiker.

Romantikens hele Historie stadfæster den Definition, som Ruge i sin Tid gav: En Romantiker er en Skribent, som med vor Dannelses Midler træder fjendtligt op mod Oplysningens og Revolutionens Tidsalder, og som forkaster og bekæmper den rene Humanitets Princíp paa Videnskabens, Kunstens, Moralens og Politikens Omraader.

XVI

I sit første Tidsrum er Romantiken ubetinget upolitisk. Den forherliger som hos Novalis det Bestaaende, den stiller sig underdanigt til Konge- og Præstemagt, men i de rene Digterværker er den gennemgaaende politisk farveløs.